

پیش‌ها و پانچ‌ها

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصوب‌ها شیخ محمد صالح المنجد حفظه الله تعالى

موضوع:

مقدمات؛ حجت؛ کتاب خداوند؛ تفسیر قرآن؛ تفسیر برخی آیات قرآن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پرسش

نویسنده: ابو حسین

تاریخ: ۱۳۹۶/۱/۱۱

در آیه ۱۱۲ سوره أنعام، دلیل اینکه خداوند فرموده است: برای هر پیامبری شیاطین انسی و جنی را دشمن قرار دادیم چیست؟

پاسخ

تاریخ: ۱۳۹۶/۱/۱۲

«جعل» به معنای قرار دادن در کتاب خداوند به دو گونه است: یکی «جعل تکوینی» به معنای قرار دادن کسی برای کاری با لحاظ آفریدن او و قرار دادن نیروی آن کار برایش که «خلق» و «تقدیر» محسوب می‌شود و مبتنی بر توحید خداوند در تکوین است؛ چنانکه فرموده است: **﴿وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرَهُ تَقْدِيرًا﴾**^۱؛ «و هر چیزی را آفرید، پس آن را با تقدیر اندازه‌ای داد»؛ با توجه به اینکه اگر خداوند او را نیافریده بود یا برایش نیروی آن کار را قرار نداده بود، آن کار از او سر نمی‌زد؛ مانند شیاطین انسی و جنی که دشمن پیامبران هستند و خداوند درباره‌ی شان فرموده است: **﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَيَاطِينَ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ زُخْرُفَ الْقَوْلِ غُرُورًا ۗ وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ ۗ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ﴾**^۲؛ «و بدین گونه برای هر پیامبری شیاطین انس و جن را دشمنی قرار دادیم که برخی‌شان به برخی دیگر سخنان آراسته را برای فریب القاء می‌کنند و اگر پروردگارت می‌خواست این کار را نمی‌کردند، پس آنان را با چیزی که می‌بافند واگذار» و مانند شیاطینی که ولی کافران و فاسقانند و خداوند درباره‌ی شان فرموده است: **﴿إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ﴾**^۳؛ «ما شیاطین را اولیاء کسانی قرار دادیم که ایمان ندارند» و مانند امامان جائز که بدون امر خداوند رهبری می‌کنند و خداوند درباره‌ی شان فرموده است:

۱. الفرقان / ۲

۲. الأنعام / ۱۱۲

۳. الأعراف / ۲۷

﴿وَجَعَلْنَاهُمْ أُمَّةً يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا يُنصَرُونَ﴾^۱؛ «و آنان را امامانی قرار دادیم که به سوی آتش دعوت می کنند و روز قیامت یاری نمی شوند» و مانند بزرگان سرزمین ها که در آن ها به مکر می پردازند و خداوند درباره ی شان فرموده است: ﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكْبَرًا مُجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُوا فِيهَا وَمَا يَمْكُرُونَ إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ﴾^۲؛ «و بدین گونه در هر سرزمینی بزرگان گناه کارانش را قرار دادیم تا در آن مکر کنند، در حالی که جز به خودشان مکر نمی کنند و نمی فهمند» و دیگری «جعل تشریعی» به معنای قرار دادن کسی برای کاری با لحاظ نصب کردن او برای آن که «امر» محسوب می شود و مبتنی بر توحید خداوند در تشریح و تحکیم است؛ چنانکه فرموده است: ﴿أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ﴾^۳؛ «آگاه باشید که خلق و امر برای اوست»؛ با توجه به اینکه اگر خداوند او را به آن امر نکرده بود، مانند دیگران مجاز به انجام آن نبود؛ مانند خلیفه ی خداوند در زمین که درباره اش فرموده است: ﴿إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً﴾^۴؛ «هرآینه من در زمین خلیفه ای را قرار دهنده ام» و مانند ابراهیم علیه السلام که درباره اش فرموده است: ﴿إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا﴾^۵؛ «من تو را امامی برای مردم قرار دهنده ام» و مانند داوود علیه السلام که درباره اش فرموده است: ﴿يَا دَاوُودُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَى فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾^۶؛ «ای داوود! ما تو را خلیفه ای در زمین قرار دادیم، پس میان مردم به حق حکومت کن و از خواهش پیروی نکن که تو را از راه خداوند گمراه می کند» و مانند سایر امامان هدایت که درباره ی شان فرموده است: ﴿وَجَعَلْنَاهُمْ أُمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَكَانُوا لَنَا عَابِدِينَ﴾^۷؛ «و آنان را امامانی قرار دادیم که به امر ما هدایت می کنند و به آنان انجام نیکی ها و بر پا داشتن نماز و دادن زکات را وحی کردیم و پرستندگانی برای ما بودند» و فرموده است: ﴿وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أُمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يُوقِنُونَ﴾^۸؛ «و از آنان امامانی قرار دادیم که به امر ما هدایت می کنند هنگامی که صبر پیشه کردند و به آیات ما یقین می داشتند» و مانند خاتم پیامبران صلی الله علیه و آله و سلم که درباره اش فرموده است: ﴿ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَى شَرِيعَةٍ مِنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾^۹؛ «سپس تو را بر شریعتی از امر قرار دادیم پس از آن پیروی کن و از خواهش های کسانی که نمی دانند پیروی نکن».

۱. القصص / ۴۱
۲. الأنعام / ۱۲۳
۳. الأعراف / ۵۴
۴. البقرة / ۳۰
۵. البقرة / ۱۲۴
۶. ص / ۲۶
۷. الأنبياء / ۷۳
۸. السجدة / ۲۴
۹. الجاثية / ۱۸

از اینجا دانسته می‌شود که هر قبض و بسطی در جهان به خداوند می‌انجامد و باز می‌گردد؛ چراکه هیچ حول و قوه‌ای جز از جانب او نیست؛ چنانکه فرموده است: **﴿أَلَا إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ﴾**^۱؛ «آگاه باشید که همه‌ی کارها به خداوند می‌انجامند» و فرموده است: **﴿وَأَلَى اللَّهِ تَرْجَعُ الْأُمُورُ﴾**^۲؛ «و همه‌ی کارها به خداوند باز می‌گردند» و این حقیقت «قضاء و قدر» است؛ با این تفصیل که همه‌ی کارهای غیر اختیاری و کارهای اختیاری غیر مشروع در جهان به «تکوین» خداوند می‌انجامد و باز می‌گردند و همه‌ی کارهای اختیاری مشروع در آن علاوه بر «تکوین» او، به «تشریح» یا «تحکیم» او می‌انجامد و باز می‌گردند و به این ترتیب، مبدأ و معادی جز او وجود ندارد؛ چنانکه فرموده است: **﴿إِنَّهُ هُوَ بَدِئُ وَّبَعِيدُ﴾**^۳؛ «هرآینه اوست که آغاز می‌کند و باز می‌گرداند» و آغاز و پایان هر چیز است؛ چنانکه فرموده است: **﴿هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ﴾**^۴؛ «او اول و آخر است» و منتهای همه چیز به سوی اوست؛ چنانکه فرموده است: **﴿وَأَنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الْمُنْتَهَىٰ﴾**^۵؛ «و هرآینه منتها به سوی پروردگار توست» و این حقیقت «توحید» است که منصور هاشمی خراسانی حفظه الله تعالی به سوی آن دعوت می‌کند.

بانگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصور هاشمی خراسانی
 مجلس خبرگان رهبری

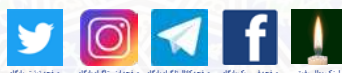

۱. الشوری / ۵۳
۲. البقرة / ۲۱۰
۳. البروج / ۱۳
۴. الحديد / ۳
۵. النجم / ۴۲

۶. بنگرید به: بازگشت به اسلام، توحید خداوند، ص ۲۵۴.

www.alkhorasani.com

بانگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصور هاشمی خراسانی حفظه الله تعالی

* لطفاً بر روی لینک مورد نظر خود کلیک کنید.